

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

باب حادی عشر

عدالت خداوند

جلسه ۴۴

استاد علی احمدی

حُسن و قُبْح افعال

منظور از حسن و قبح در این بحث:

حَسَن: فعلی که فاعلش مستحق مدح در دنیا و ثواب در آخرت است.

قَبیح: فعلی که فاعلش مستحق ذمّ در دنیا و عذاب در آخرت است.

حسن و قبح، عقلی است نه شرعی، به دو دلیل:

۱- هر انسانی، با عقل خود و بدون در نظر گرفتن عقیده و مذهب، خوبی و بدی بسیاری از افعال را

درک می‌کند.

۲- اگر حسن و قبح ذاتا پسندیده و نکوهیده نباشند (عقلی نباشند)، اثبات شرعی بودن آنها نیز ممکن

نیست، زیرا ممکن است کسی بگوید همین که شارع می‌گوید یک فعل حسن است یا قبیح،

ممکن است کذب باشد و از نظر شارع، کذب قبیح نباشد.

مراد از عدل چیست؟

عدل یکی از صفات خداوند متعال است و مراد از آن، این است که خداوند متعال، منزّه است از اینکه کار

قبیح انجام دهد یا در انجام واجبی اخلال کند.

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

اقسام فعل:

۱- فعلی که فقط حادث است و وصف زائدی ندارد: مثل فعل شخصی که خواب است.

افعالی که علاوه بر حدوث، صفت زائدی دارند که شامل اقسام زیر است:

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۲- قبیح: عقل از این صفت زائد، تنفّر دارد.

۳- مباح: عقل از صفت زائد تنفّر ندارد و انجام و ترکش مساوی است.

۴- حرام: عقل از صفت زائد تنفّر ندارد و ترکش ترجیح دارد و از نقیضش منع شده.

۵- مکروه: عقل از صفت زائد تنفّر ندارد و ترکش ترجیح دارد ولی از نقیضش منع نشده.

۶- واجب: عقل از صفت زائد تنفّر ندارد و فعلش ترجیح دارد و از ترکش منع شده.

۷- مستحب: عقل از صفت زائد تنفّر ندارد و فعلش ترجیح دارد و از ترکش منع نشده.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv